

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОБЩИНА КАМЕНО

СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА КАМЕНО ЗА ПЕРИОДА 2014-2020Г.

Българска Консултантска Организация, 2014г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено“, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
II. АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНА КАМЕНО	5
1. ДЕМОГРАФСКА СИТУАЦИЯ.....	5
2. ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ И БЕЗРАБОТИЦА.....	16
3. SWOT – АНАЛИЗ.....	21
III. СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА КАМЕНО	24
1. ВИЗИЯ.....	24
2. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	24
3. ПРИНЦИПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА	27
4. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА	27

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската политика в областта на младежта се основава на приоритетите, заложи в общинските, областните, регионалните и националните програмни и стратегически документи, както и на принципите и насоките в актовете, приети от институциите и органите на ЕС. Настоящата Стратегия е с хоризонт на действие до 2020 г., и задава основните рамки, очертава визията, целите и приоритетите за развитие на младите хора в общината. Стратегическия документ включва комплексни действия, насочени към развитие на политики за младежта, създаване на условия за качествено и достъпно образование, възпитание и пълноценно развитие на личността, равни възможности за всички млади хора в областта на образованието и пазара на труда и насърчаване на тяхната активна гражданска позиция. Стратегията е в синхрон с целите заложи в Националната програма за развитие „България 2020“ и реализирането на политиките на Европейския съюз за развитие на образованието до 2020 г. - 75% от населението на възраст между 20-64 години с пълна заетост; инвестициите в научната и развойна дейност да достигнат 3% от БВП, 30 % от младото поколение да има висше образование.

Стратегията е ориентирана към младите хора на възраст от 15 до 29 години, съобразно националната нормативна база и международните и европейските стандарти за работа с младите хора. Тя е съобразена и е в съподчиненост с актуализираната Национална стратегия за младежта за периода 2014-2020 г. в изпълнение на Закона за младежта (Решение на НС от 5 април 2012 г., обн. в ДВ, бр. 31 от 20 април 2012 г.). От своя страна тя е съобразена с Конституцията, основните закони и подзаконовни нормативни актове, изследвания и национални стратегически документи: Националния доклад по стратегиите за социална закрила и социално включване на Република България, Актуализираната национална стратегия за демографското развитие на Република България (2012-2030), Националната стратегия за детето (2008-2018), Здравната стратегия (2008-2013), Националната стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта (2012-2022), Националния план за действие “Околна среда-здраве”, Националния интегриран план за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено”, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

детето (2006-2009), Националната стратегия за учене през целия живот (2008-2013), Актуализираната стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, утвърдена от министъра на образованието, младежта и науката на 04.03.2010 г., Националният план за интегриране на деца със специални образователни потребности и/или хронични заболявания в системата на народната просвета, Програмата за развитие на образованието, науката и младежките политики (2009-2013), Актуализираната стратегия по заетостта (2012-2020), Националната концепция за социална икономика, Рамковата програма за интегриране на ромите в българското общество (2010-2020). Общинската стратегия за младежта (2014-2020) е насочена към постигане на целите и изпълнение на мерките за развитие на младите хора в рамките на Европейския съюз, чийто пълноправен член е Република България от 1 януари 2007 г. По време на Европейския съвет в Лисабон през 2000 г. Европейският съюз си постави целта да стане “най-конкурентоспособната и динамична, основана на знанието, икономика в света, способна да има стабилно икономическо развитие с повече и по-добри работни места и по-голяма социална кохезия”. За изпълнение на Лисабонската стратегия Европейският съвет одобри специална Резолюция за социалното включване на младите хора (обн. в Официален вестник С 374/28.12.2000 г). През 2001 г. Европейската комисия публикува Бяла книга „Нов тласък за европейската младеж (COM (2001) 681), в която бяха идентифицирани четири приоритетни за младежките политики области – участие, информация, доброволчески дейности и по-добро разбиране и познаване на проблемите на младежта.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

II. АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНА КАМЕНО

1. ДЕМОГРАФСКА СИТУАЦИЯ

Основна характеристика на младежката общност в община Камено през последните 20 години е нейната динамична промяна. Хората, които се характеризират като младежи, формираха своите основни ценности в периода на преход от тоталитарна към демократична, от затворена към пазарно ориентирана система. През последното десетилетие активността на младите хора радикално се измества – от обществено-политическия живот към частния икономически сектор. Към днешния момент основните предизвикателства пред общността са свързани с възможността за намиране на работа, с нивото на доходите и условията на труд. Това е и сферата, в която младите най-пряко усещат последствията от икономическата криза.

Динамиката в развитието на демографските процеси и измененията в структурите на населението през последните десетилетия оказват силно влияние върху основните системи на обществото: икономическата, образователната, здравноосигурителната и системата за социална защита. Демографската ситуация свързана с младежите в община Камено е резултат от действието на фактори и влияния, които от една страна са характерни за Р България, а от друга специфични за територията на града и обусловени от неговото историко-културно, социално-икономическо и демографско развитие. Съществено влияние оказват брачността, разводимостта, раждаемостта и смъртността, миграцията, полово-възрастовата, етническа, религиозна и образователна структури на населението. Те влияят на формирането на човешките ресурси (15-29 г.) в общината, както в количествено, така и в качествено отношение.

През 2012 г. населението на община Камено наброява 10253 души или 2.5 % от това на област Бургас.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

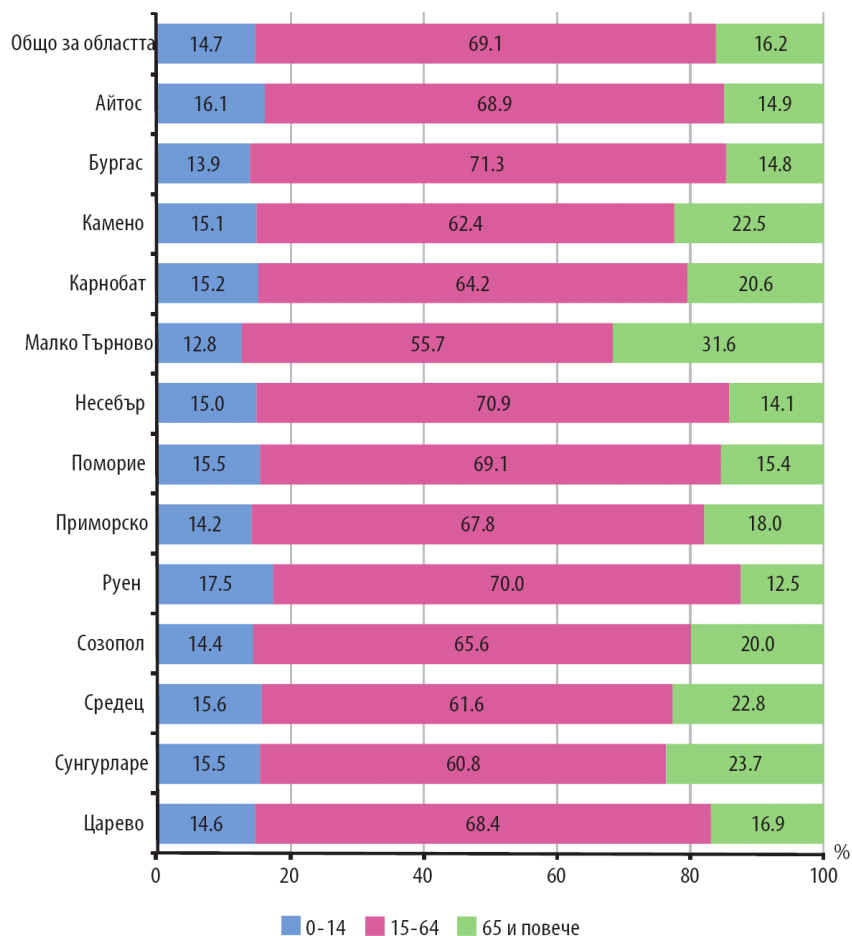
Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Продължава тенденцията за намаляване броя на населението и на неговото застаряване, като се увеличава делът на населението над 65 години и намалява броят и делът на населението до 15-годишна възраст – проблем, характерен и за страната като цяло. Броя на населението на общината намалява, което е породено от общата тенденция за страната. Това намаление е един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото му развитие. То ще доведе до ограничаването на работната сила и възпроизводствения потенциал.

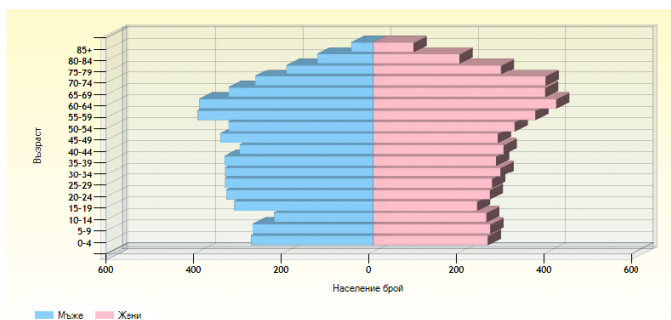
Продължилите вече повече от две десетилетия негативни тенденции в развитието на демографските процеси доведоха до значими промени във възрастовата структура на населението. Продължава да се задълбочава процесът на неговото остаряване. Този процес оказва влияние върху формирането на трудовия потенциал на общината и най-вече върху неговото възпроизводство. С най-голям относителен дял на младото население (до 15-годишна възраст) на територията на област Бургас са общините Руен - 17.5%, Айтос (16.1%) и Средец (15.6%), а с най-неблагоприятна възрастова структура - Малко Търново (31.6%) и Сунгурларе (23.7%). Община Камено е с 15.1 % население под 15 години и 22.5 % население над 65 годишна възраст.

Структура на населението по възраст и общини в област Бургас, 2011 г.

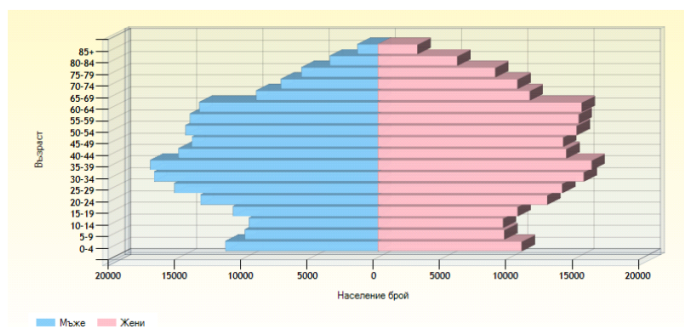

Полово-възrastовата пирамида показва, че общото намаляване на населението и неговото застаряване се дължат на намаляването на броя на населението в най-младите възрасти. В общината съществува трайна тенденция към намаляване на населението в подтрудоспособна възраст, поради спадащата раждаемост. Това ще доведе и до намаляване в бъдеще на населението в трудоспособна възраст и ограничаване на работната сила в общината. Същевременно населението в пенсионна възраст ще нараства, което ще повишава и социалното натоварване на икономически активните лица в общината и ще увеличава натиска върху бюджета.

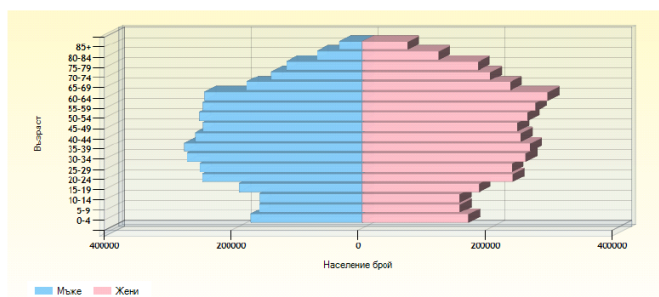
Полово-възрастова пирамида на населението в община Камено, 2011 г

Полово-възрастова пирамида на населението в област Бургас, 2011 г.

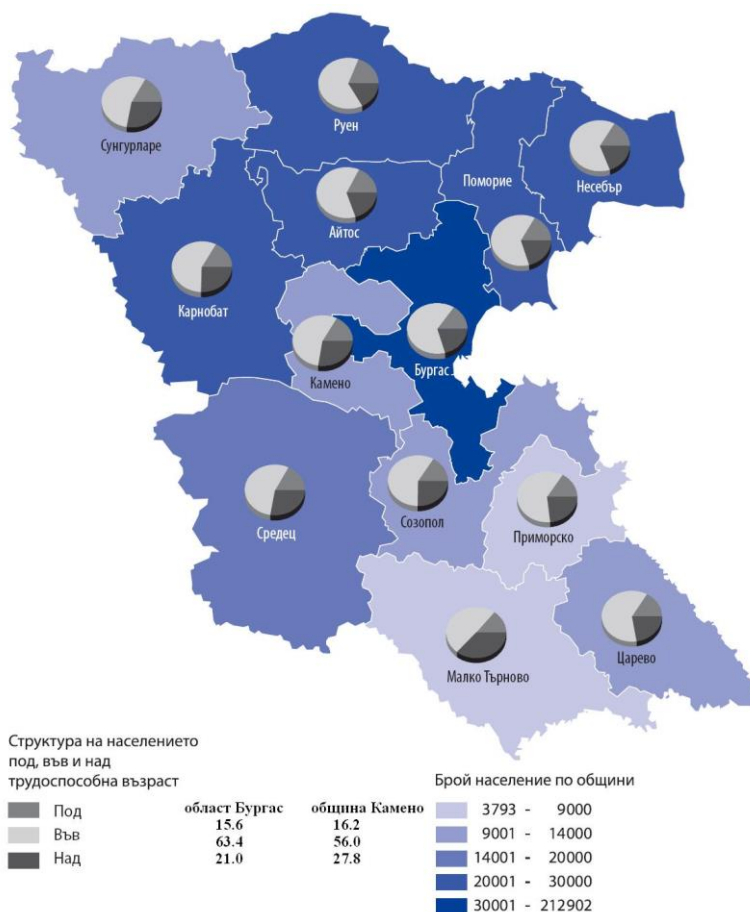
Полово-възрастова пирамида на населението в Р България, 2011 г.

С най-висок относителен дял на населението в трудоспособна възраст на територията на област Бургас са общините Бургас, Несебър (по 65.4%) и община Руен - 65.0%, докато с най-нисък дял на населението в трудоспособна възраст е община Малко Търново 49.3%, Сунгурларе (55.4%), Средец (55.6%) и Камено (56 %). Община Камено се отличава и с много висок дял на населението в над трудоспособна възраст – 27.8 %. Влошаването на възрастовата структура на населението рефлектира и върху размера и качеството на трудовите ресурси. Застаряването на работната сила в условия на динамичен пазар на труда с постоянно променящи се изисквания към квалификацията и професионалните умения на заетите и в условията на икономическа криза, поражда

Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено”, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

необходимостта от непрекъснато повишаване на общия потенциал и учене през целия живот на работната сила. Нарастващият брой и дял на старите хора (на 65+ г.) поставя сериозни предизвикателства пред социално-осигурителната система, системата за социално подпомагане и здравеопазването.

Община Камено се отличава с висок дял на населението от българската етническа група (86.8%), наред с общини като Бургас и Несебър. Въпреки, че област Бургас е една от десетте области, в които делът на турската етническа група е по-висок (13.3 %) от този за страната (8.8%), община Камено се отличава с малък дял на населението от тази група – 3.6 %, за разлика от общини като Айтос (33.7 %), Сунгурларе (32.7 %) и Поморие (20.2 %). Общината се отличава с по-висок дял (7.1 %) на ромското население от средното за областта (5 %), но с доста по-нисък от общини като Средец (15.5 %), Созопол (15.0%), Малко Търново (12.7%) и Айтос (11.9%).

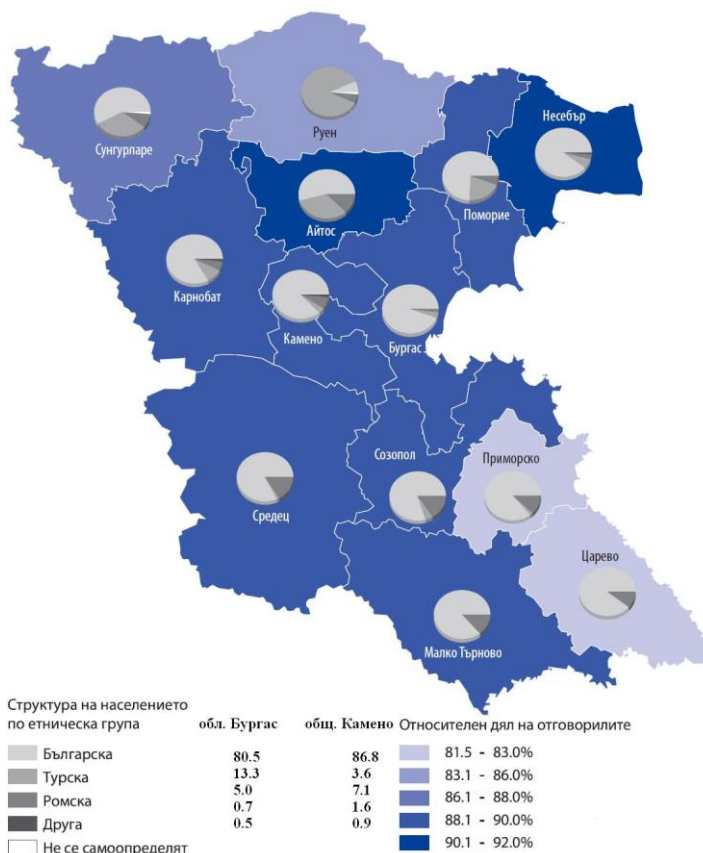
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

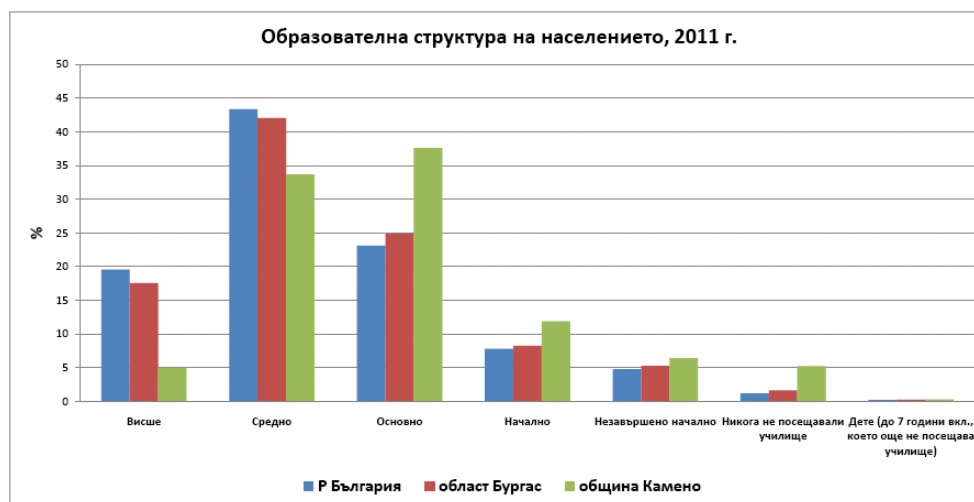

Предвид негативните демографски тенденции за страната, нивото на образователните характеристики на населението е ключова предпоставка за качеството на човешкия ресурс. По данни от годишната класация за конкурентоспособност на Световния икономически форум (СИФ), обхващаща 148 държави през 2013-2014 г. България е класирана на 90-то място по качество на образователната система общо, на 60-то място по качество на основното образование и на 69-то място по качество на висшето образование и обучението. Публичните разходи за образование остават относително ниски и варират между 3.6 – 3.5% от БВП за периода 2011-2013 г. Частните разходи за образование за 2010 г. по данни на Евростат са 0.63% от БВП. Състоянието на образователната структура при младите хора е от основно значение за развитието на страната. От образователното ниво на младежите до голяма степен зависи мобилността им на пазара на труда, гарантираща по-добро заплащане, поддържане на по-висок жизнен стандарт и качество на живота.

Образователната структура на населението е неразривно свързана с неговата етническа принадлежност. Тя има значение за цялостното социално-икономическо развитие на определено населено място или административно-териториална единица.

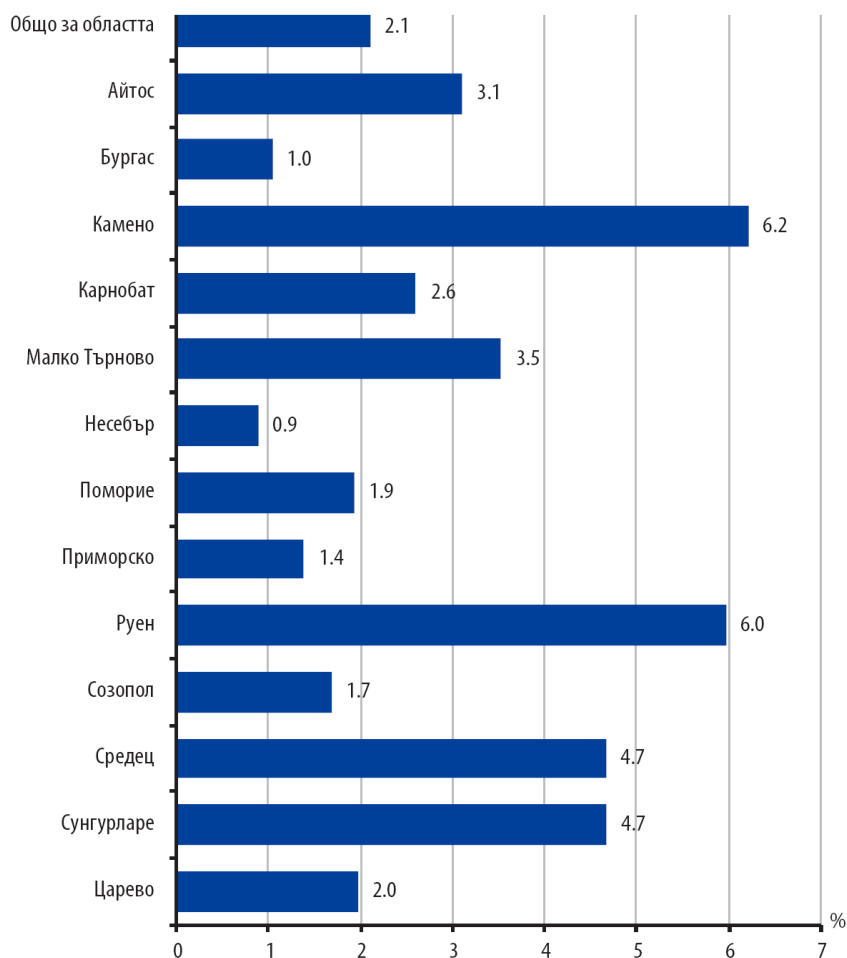
Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено“, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Данните от 2011г. показват, че образователното равнище на населението на община Камено е значително под средните за област Бургас и страната стойности по отношение на населението с висше и средно образование. Висшистите в община Камено са 4.9 %, срещу 17.6 за област Бургас и 19.6 за страната, а населението със средно образование е 33.7 % срещу 42.1 % за областта и 43.4 % за страната. Коренно противоположно е положението при хората с основно, начално и незавършено образование. Населението с основно образование е 37.6 % при 24.9 за областта и 23.1 за страната, населението с начално образование е 11.9 % при 8.2 за областта и 7.8 за страната и населението с незавършено образование е 6.4 % при 5.3 % за областта и 4.8 за страната. Прави впечатление и над четири пъти по-високия процент на никога не посещавалите училище – 5.2 % при 1.63 % за областта и 1.2 % за страната. Тези отрицателни по отношение на образователната структура показатели се дължат основно на високия процент на ромско население в общината.

Особено тревожен е фактът, че нарастването на неграмотността и увеличаването на дела на отпадащите от училище са съсредоточени в нискодоходни и някои етнически групи от населението като неграмотността в редица случаи се съпровожда със социални рискове. На територията на област Бургас, най-неблагоприятно по отношение на грамотността е положението в община Камено, където относителният дял на неграмотните е 6.2%, или всяко 16-о лице е неграмотно, следвана от общините Руен (6.0%), Средец и Сунгурларе (по 4.7%).

Относителен дял на неграмотните лица на 9 и повече навършени години по общини в област Бургас

Необходимо е да се търсят подходи както за задържане на децата в образователната система, включително чрез осигуряване на възможности за целодневно обучение, така и за подпомагане на грамотността на населението в трудоспособна възраст с фокус върху групи с висок риск от маргинализация и социално изключване. Професионалното ориентиране е определящо за реализацията на младите хора на пазара на труда. Търсенето на работна сила се изменя в зависимост от общото състояние на икономиката на национално и регионално ниво, сезонните фактори и решението на работодателя за реализиране на труд с определени количествени и качествени

Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено”, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

характеристики са от решаващо значение. Тези специфични фактори, заедно с европейските и световните тенденции за непрекъснато нарастване на изискванията към пригодността за заетост по данни на CEDEFOP, определят необходимостта от първоначално и продължаващо професионално обучение.

Възпроизводството на населението на дадена територия се изразява чрез постоянното му възобновяване или чрез смяната на едни поколения с други. Количествената му страна обхваща естественото движение на населението. От своя страна, то се характеризира с раждаемостта и смъртността. До голяма степен раждаемостта зависи от броя на сключените бракове и броя на разводите. Коефициента на раждаемост в общината през изследвания период е по-висок от средния за страната, района и областта.

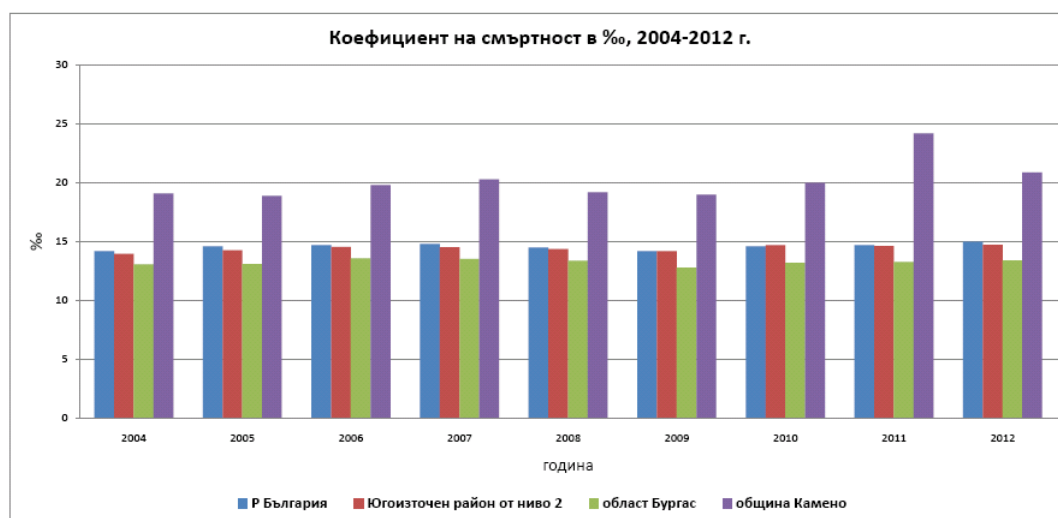

Въпреки по-високот ниво на раждаемост, усилията на местните и национални власти трябва да бъдат насочени към създаване на още по-добри условия за раждането, отглеждането, възпитанието, материалната обезпеченост и социалната реализация на децата. Нужна е не само национална, но и общинска и областна политика свързана с реализирането в максимална степен на идеала на българското семейство - семейство с две деца чрез създаването на подходящата социално-икономическа и среда за тяхното отглеждане и възпитание. В тази насока е и създаването на Стратегия за младежта в общината.

Един от най-тревожните демографски проблеми в общината в момента е относително високото ниво на смъртност. Основен фактор, обуславящ динамиката в

Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено“, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

общата смъртност е процесът на демографско остаряване. Този процес се характеризира с промени във възрастовата структура на населението и се свежда до намаление на относителните дялове на младите лица и увеличаване на дела на по-старите. Свръх-смъртността на мъжете е закономерно явление и се дължи на начина на живот, повишен риск в условията на труда и стрес. Необичайното повишаване на тази свръх-смъртност се дължи и на съществените икономически и социални промени в прехода към пазарна икономика. Намаляването на влиянието на рисковите фактори, обуславящи свръх-смъртността на мъжете в интервала между 40 и 59 години, а и общо за всички възрасти, ще допринесе за понижаване равнището на общата смъртност в общината. Поради застаряването на населението и влошаването на здравното обслужване, през последните 15 години се отбелязва трайна тенденция към поддържане на относително високи стойности на смъртността в общината.

През последните години, отрицателните стойности на естествения прираст се увеличават и това води до намаляване на демографския потенциал на общината, а това ще играе ролята на ограничаващ фактор за бъдещото ѝ социално-икономическо развитие. Отрицателният естествен прираст в комбинация с остаряването на населението силно влошава възпроизводствените възможности, което се потвърждава от стойностите на основните демографски показатели. Подобряването на градската и селска среда е една от възможностите за намаляване на отрицателните стойности на естествения прираст.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

През изследвания период се наблюдава противоречива тенденция по отношение на механичното движение на населението, с години на положителен и отрицателен естествен прираст.

година	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2004	254	114	140	225	95	130	29	19	10
2005	303	136	167	295	127	168	8	9	-1
2006	249	123	126	246	105	141	3	18	-15
2007	813	461	352	272	137	135	541	324	217
2008	191	95	96	247	110	137	-56	-15	-41
2009	292	135	157	310	118	192	-18	17	-35
2010	211	107	104	380	197	183	-169	-90	-79
2011	202	103	99	173	78	95	29	25	4
2012	176	85	91	156	67	89	20	18	2

Мотивите за емиграция се свързват със стремеж за образователна и професионална реализация и осигуряване на трудова заетост, с по-високи доходи и по-висок жизнен стандарт. Този процес има сериозни икономически и социални последици за бъдещото развитие на общината. Емиграцията оказва силен негативен ефект и върху

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

възпроизводството на населението, тъй като страната напускат жени в детеродна възраст, с което се понижава равнището на потенциалната бъдеща раждаемост за много по-дълъг период от време – 40-50 години.

С изключение на 2007 г., през целия изследван период се наблюдава отрицателен абсолютен прираст, което води до намаляване на броя на населението на територията на община Камено.

година	естествен прираст	механичен прираст	абсолютен прираст
2004	-98	29	-69
2005	-80	8	-72
2006	-79	3	-76
2007	-102	541	439
2008	-109	-56	-165
2009	-63	-18	-81
2010	-106	-169	-275
2011	-119	29	-90
2012	-97	20	-77

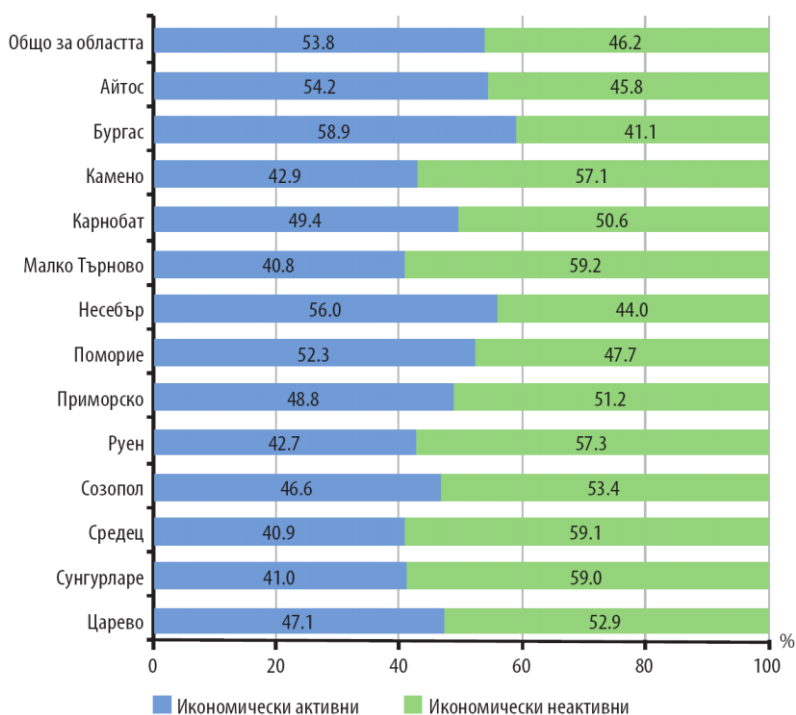
2. ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ И БЕЗРАБОТИЦА

Задълбочаването на икономическата криза в страната през последните години, има своето отражение върху пазара на труда. Процесите на трудовия пазар се развиват с известно изместване във времето по отношение темповете на влошаване на икономическата конюнктура.

Заетост

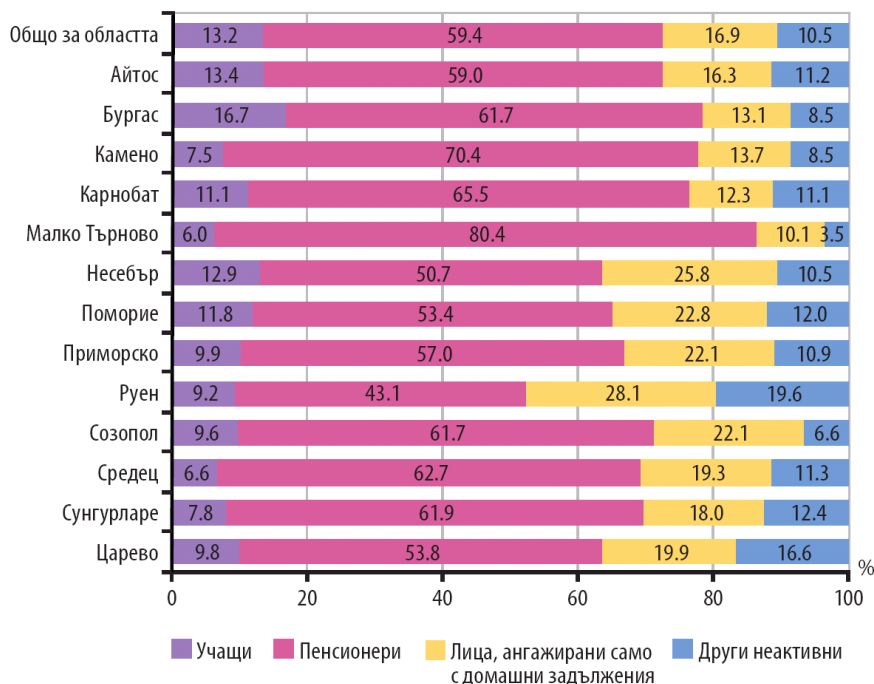
Икономически активното население обхваща всички лица на 15 и повече навършени години, които са заети или безработни. Икономически активните лица на територията на община Камено представляват 42.9 %, като по този показател общината заема едно от последните места в областта наред с общините Малко Търново, Руен, Средец и Сунгурларе.

Структура на населението на 15 и повече навършени години по икономическа активност и общини в област Бургас, 2011 г.

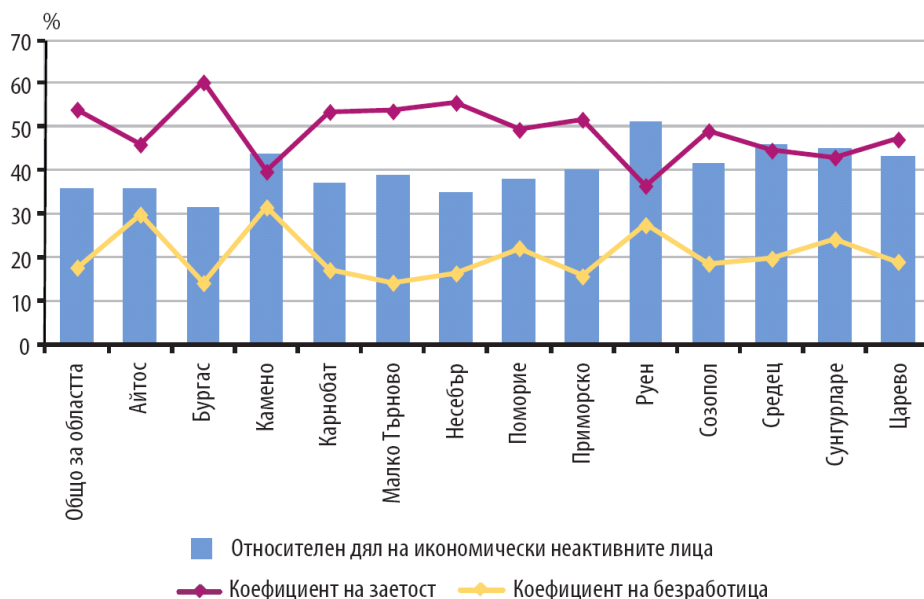
Сред икономически неактивните лица с най-голям дял са пенсионерите, като по този показател общината заема челно място в област Бургас с дял от 70.4 %. Това се отразява върху натоварването на икономически активните лица и води до проблеми в социалната система.

Структура на икономически неактивните лица на възраст 15 и повече години по общини в област Бургас, 2011 г.

Коефициентът на заетост се изчислява като отношение на броя на заетите лица към населението във възрастовата група 15 - 64 навършени години. В резултат на несигурната икономическа среда, недостатъчната финансова обезпеченост, свитото производство и намаляване на обема на работа, намаленото търсене на стоки и услуги от страната и чужбина, с най-нисък коефициент на заетост са общините Руен (36.4%) и Камено (39.7%), а с най-висок е коефициентът на заетост в община Бургас - 60.3%, или с 6.3 процентни пункта по-висок от този за областта, следвана от община Несебър (55.6%).

Коефициент на заетост и безработица и относителен дял на икономически неактивните лица по общини в област Бургас, 2011 г.

Безработица

Коефициентът на безработица се изчислява като отношение на броя на безработните лица към икономически активното население във възрастовата група 15 - 64 навършени години. През 2011 г. в областта безработицата е 17.6 %, като с най-ниска безработицата сред лицата между 15 и 64 навършени години се отличават общините Бургас (14.0%), Малко Търново (14.1%) и Приморско (15.6%), а с най-висока - в общините Камено (31.5%) и Айтос (29.8%).

Ниската активност в областта на предприемачеството сред младите хора в община Камено се дължи преди всичко на липса на достатъчно умения, опит и ресурси за стартиране на собствен бизнес. Много от тях, които имат намерение да се заемат със собствен бизнес, предпочитат преди това да натрупат знания, професионален опит в избраната област, както и да намерят необходимия им стартов капитал. Като цяло, в страните от ЕС¹ бизнес активността сред младите хора е много ниска – едва 4% при възрастовата група от 15 до 24 години и 9% при тези на възраст между 25 и 29 години.

¹ Данни на Флаш Евробарометър, Аналитичен доклад, Младежта в движение 2012 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

При възрастовата група от 30 - 34 години този процент нараства на 15% . Според проучване сред младите хора в страната през 2012 г.² причините да се откажат от стартиране на собствен бизнес са на първо място: липсата на средства (50%), отсъствието на добър бизнес климат у нас (38%), както и общата оценка, че бизнесът е трудно начинание (30%). Младите хора препоръчват да се опростят бюрократичните процедури при издаване на разрешителни за отделните дейности, да се засили финансовата подкрепа на младите предприемачи при преференциални условия, да се въведат интересни и привлекателни за младите хора програми в образователната сфера, да се засили информацията за проекти и програми, свързани с предприемачеството и бизнеса за младите хора.

Безработицата като проблем е концентрирана сред младите хора без образование, тези с основно или средно образование – съществува значителна група неграмотни, необразовани и неквалифицирани млади хора, които имат минимален шанс за достъп до пазара на труда. Национално представителното лонгитюдно изследване сред младите хора през 2011 г.³, показва, че най-голяма е безработицата на младежите на възраст до 29 години, които живеят в селата и малките градове.

---

²Дани на ESTAT, Предприемачеството сред младите хора и условията за неговото развитие", май 2012 г.

³ Национално представително лонгитюдно изследване на Агенция «Медиана» за 2011 г. Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено“, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3. SWOT – АНАЛИЗ

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> • Активно включване на общинската администрация в планирането и реализирането на политиките за младите хора; • Желание за въвеждане на мерки за развитие на кариерното ориентиране на младите хора; • Политическа воля за изпълнение на мерки за насърчаване на икономическата активност и предприемачество сред младите хора; • Политическа воля за прилагане на целенасочени мерки за социално подпомагане и социални услуги в подкрепа за пълноценно участие в обществото на младежите в социален риск; • Развитие на капацитет на местно ниво за подкрепа на осъществяваната реформа в областта на социалните услуги; • Насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора чрез реализиране; 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на инвестиции за поддържане и развитие на младежката техническа инфраструктура (младежки центрове, клубове по интереси и др.); • Недостатъчно развита мрежа от младежки услуги за подкрепа по територията на общината; • Липса на целенасочено инвестиране в повишаване на капацитета на експертите от администрациите, както и на младежките работници; • Липса на целенасочена политика за предоставяне на интегрирани младежки услуги в приятелска за младите хора среда; • Относително слабо използване на ИКТ технологиите в процеса на преподаване през последните години и относително малък дял на училищата, които използват виртуална среда на обучение; • Липса на система за осигуряване на качеството в училищното образование и системата на професионалното образование; • Липса на целенасочени и дълготрайни мерки за насърчаване на предприемачеството сред младите

Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено“, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

	<p>хора;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ниско образователно и квалификационно равнище, недостатъчни управленски умения и слаба иновационна активност при младите фермери; • Недостатъчна работата с родители или лица, които ги заместват, на деца с асоциално поведение; • Недостатъчно развита система за социални услуги за деца с асоциално поведение и техните семейства; • Недостатъчни мерки за насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора;
<p>Възможности</p>	<p>Заплахи</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Подобряване на бизнес климата и развитие на икономически сектори с потенциал за създаване на работни места; • Подобряване на достъпа до общия пазар на ЕС; • В програмния период 2014-2020 г. в сферата на образованието и науката ще се осъществява Специфична програма „Наука и образование за интелигентен растеж”. • По-лесен достъп до знания и участие в европейски научни мрежи; • Включване на младежката политика в 	<ul style="list-style-type: none"> • Трайна тенденция към застаряване на населението и свиване на групите в младежка възраст, които навлизат на пазара на труда; • Загуба на квалифицирана работна ръка поради неконкурентно заплащане на труда и условия за живот в селските райони; • Високо равнище на безработица и нарастваща безработица сред групите в неравностойно положение на пазара на труда, особено сред младежите; • Висок дял на отпадналите млади хора от образователната система;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<p>обсега на новото поколение оперативни програми за периода 2014-2020 г. с финансиране от Европейските структурни фондове и ефективното им усвояване;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ефективно използване на възможностите, предоставяни от страна на Европейските фондове за развитие на политиките в областта на младежта през новия програмен период 2014-2020 г. и подобряване на административния капацитет на институциите; • Активизиране на контактите с държавите -членки на ЕС с цел обмен и трансфер на добри практики в областта на младежката политика;	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на интерес от страна на бизнеса за партньорство и инвестиции в младежки обекти;
--	---

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

III. СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА КАМЕНО

1. ВИЗИЯ

Подобряване качеството на живот на младите хора на територията на община Камено чрез инвестиране в младежта и мобилизиране потенциала на младите хора с цел превръщането им в значим социален капитал.

2. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1

НАСЪРЧАВАНЕ НА КАРИЕРНОТО РАЗВИТИЕ И ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ СРЕД МЛАДИТЕ ХОРА.

1.1 Специфична цел: Подпомагане на прехода от образование към професионална заетост.

1.2 Специфична цел: Насърчаване на икономическата активност сред младите хора.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2

УЛЕСНЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО КАЧЕСТВЕНИ УСЛУГИ СВЪРЗАНИ С ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО И ОБЩЕСТВЕНО РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА.

2.1. Специфична цел: Формиране на информационна политика, насочена към младите хора.

Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено“, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2.2. Специфична цел: Подпомагане на неформалното обучение сред младите хора.

2.3. Специфична цел: Подпомагане развитието на таланта и творческите умения на младите хора.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3

НАСЪРЧАВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ СРЕД МЛАДИТЕ ХОРА И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

3.1. Специфична цел: Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора.

3.2. Специфична цел: Повишаване на сексуалната култура сред младите хора.

3.3. Специфична цел: Подпомагане и насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора.

3.4. Специфична цел: Повишаване на културата свързана с опазване на околната среда

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4

НАСЪРЧАВАНЕ НА ПРЕВАНТИВНИТЕ ДЕЙСТВИЯ СВЪРЗАНИ СЪС СОЦИАЛНОТО ИЗКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДИ ХОРА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ

4.1. Специфична цел: Подпомагане на превантивните действия свързани със социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5

Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено“, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПЪЛНОЦЕННО УЧАСТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В ГРАЖДАНСКИЯ ЖИВОТ.

5.1. Специфична цел: Насърчаване на гражданското образование и обучение.

5.2. Специфична цел: Включване на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на общинско ниво.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 6

СЪЗДАВАНЕ НА БЛАГОПРИЯТНА СРЕДА ЗА БЪЛГАРСКИТЕ МЛАДЕЖИ ЗА УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНОТО МЛАДЕЖКО ОБЩУВАНЕ.

6.1. Специфична цел: Подпомагане и насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог.

6.2. Специфична цел: Стимулиране и подпомагане на участието на младите хора в международни младежки движения.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 7

СТИМУЛИРАНЕ НА АКТИВНОТО УЧАСТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В ПРЕВЕНЦИЯТА НА ПРЕСТЪПНОСТТА ИЗВЪРШЕНА ОТ МЛАДИ ХОРА.

7.1. Специфична цел: Ангажиране на младежките организации в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи.

7.2. Специфична цел: Подпомагане изграждането на доверие между младите хора и правоохранителните органи.

7.3. Специфична цел: Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора.

Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване на процесите на създаване и провеждане на политики в община Камено“, в изпълнение на Договор № 13-13-66/18.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

3. ПРИНЦИПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Основните принципи за реализация на националната стратегия са:

- Участие на младите хора.
- Законност.
- Прозрачност.
- Отзивчивост.
- Равнопоставеност.
- Интеграция на политиките за децата и младежта.
- Многосекторен подход.
- Децентрализация на политиките за развитие на младежта.

4. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА

- Относителен дял на лицата на възраст 15 - 29 навършени години от цялото население;
- Относителен дял на жените родили на възраст 15-29 навършени години от всички родили жени през съответната година и от всички жени във възрастовата група;
- Структура на ражданията на майки на възраст 15 - 29 навършени години по поредност на детето;
- Относителен дял на извънбрачните раждания от майки на възраст 15 - 29 навършени години;
- Относителен дял на браковете сключени от лица на възраст 15 - 29 навършени години от общия брой на браковете;
- Относителен дял на разтрогнатите бракове от лица на възраст 15 - 29 навършени години от общия брой на бракоразводите;
- Направление на вътрешната миграция от селата в градовете и от градовете в селата;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Относителен дял на емигриралите от общината лица на възраст 15 - 29 навършени години от общия брой на емигриралите лица;
- Рано напуснали образование и обучение;
- Относителен дял на младежите на 18 - 24 навършени години, които нито учат, нито работят;
- Образователна структура на лицата на възраст 15 – 29 години;
- Коефициент на заетост на населението на възраст 15 - 24 навършени години;
- Относителен дял на самостоятелно заети лица на възраст 25 - 29 навършени години;
- Относителен дял на лицата на възраст 15 - 35 години, желаещи да започнат собствен бизнес;
- Ползване на медицински услуги на лицата на възраст 15 – 29 години;
- Ежедневно пушещи цигари от лицата на възраст 15 – 29 години;
- Опасна консумация на алкохол от лицата на възраст 15 – 29 години;
- Проблемна употреба на наркотици от лицата на възраст 15 – 29 години;
- Лечение във връзка с употребата на наркотици на лицата на възраст 15 – 29 години;
- Население в риск от бедност и социално изключване на възраст 15 – 29 години;
- Социални услуги предоставяни в общността подходящи за млади хора в риск;
- Брой малолетни и непълнолетни лица, отпаднали от училище, които след работа с обществен възпитател са се интегрирали в образователната система;